

Katarzyna Dawidowicz

„Język w Komunikacji”, nr 2, 2012, ss. 164

Środowisko naukowe badaczy komunikacji i języka wzbogaciło się o kolejny periodyk. Jest nim „Język w Komunikacji”. Pierwszy numer ukazał się w 2011 roku. Czasopismo jest poświęcone problematyce lingwistycznej, głównie komunikacji językowej, historii języka. Sporo miejsca zajmują w periodyku kwestie komunikacji niewerbalnej. Swoje teksty zamieszczają w nim badacze z różnych ośrodków naukowych, na przykład Łodzi, Poznania, Krakowa, Katowic. W piśmie publikuje także wybitny onomasta Edward Breza.

W tym miejscu przybliżę drugi numer „Języka w Komunikacji”, który ukazał się w 2012 roku (Wydawnictwo AJD Częstochowa). Znalazły się w nim trzy działy: „Studia i rozprawy”, „Recenzje i omówienia” oraz „Kronika”.

Dział „Studia i rozprawy” – najbardziej obszerną część tomu – otwiera praca Profesora Edwarda Brezy. Tym razem badacz opracował epitety Matki Bożej występujące w „Hymnach kościelnych” w przekładzie jezuita ks. Tadeusza Karyłowskiego. Autor zwraca uwagę na fakt, iż epitety hymniczne są inspiracją dla pisarzy oraz poetów. Różnego rodzaju epitety znaleźć możemy na przykład u kaszubskiego poety Jana Trepczyka oraz Adama Mickiewicza. Następnym autorem jest Judyta Kabus, która wskazuje na polimorficzność pojęcia dyskursu oraz omawia rozumienie tego pojęcia w filozofii Michaela Foucaulta. Rozumienie to wywarło istotny wpływ na popularyzację terminu w naukach humanistycznych. Komunikowanie poprzez taniec poruszają kolejne dwa artykuły. Problematykę komunikatu baletowego podjęła Marta Wybraniec, a Olga Ziopaja zajęła się zgłębianiem sposobów odzwierciedlania emocji poprzez język werbalny. Marta Wybraniec podkreśla, iż sztuka baletowa jest oparta na wykonywaniu określonych gestów, ruchów ciała. Skonfrontowała spektakl baletowy jako komunikat z tekstem libretta. Tematyka poruszana przez Olę Ziopaję dotyczy nie tylko teatru dramatycznego, ale i języka tańca improwizowanego. Autorka zwraca uwagę na intelektualną wartość tańca i traktuje go jako współczesne medium emocji. W następnym artykule Ewa Zielińska omawia wskaź-

niki zespolenia w zdaniu pojedynczym w gwarach kociewskich. Materiał zaczerpnęła z dzieła ks. Bernarda Sychty *Słownictwo kociewskie na tle kultury ludowej*. Zauważa, że wieloznaczność spójników oraz zapowiedników zespolenia polega na uwydatnieniu wartości komunikatywnej. Obraz kobiet w dramatach Jana Gutta-Mostowego oraz analizę językowo-kulturową zagadnienia rozważa Justyna Makowska. Omawia przewisła odojcowskie oraz odmęzowskie. Z badanego materiału wyciąga wniosek, że małżeństwo jest pojmowane jako przekazanie kobiety spod władzy ojca w ręce przyszłego męża. Artykuł Jolanty Kasperek dotyczy analizy stylizacji językowej na polszczyznę Żydów w utworze Karola Miarki *Mosiek spekulant*. Autorka zauważa, że stylizacja na poziomie słownictwa jest niezwykle bogata, a stylizacja ta wynika z interferencji jidysz i języka polskiego oraz obejmuje płaszczyznę fonetyczną, fleksyjną oraz składniową. Ilona Stasiołek analizuje *Dzienniki z lat osiemdziesiątych*. Zagłębia się w poznawanie osobowości autora *Dzienników...* Teodora Parnickiego. Językowy obraz zmagąń pisarskich Parnickiego pozwala na bliższe poznanie pisarza. Karolina Ditrych omawia sposoby pracy w grupie uczniowskiej na lekcji języka angielskiego. Ukazuje jednocześnie złożoność nauczania tego języka. Wskazuje rodzaje i sposoby pracy na lekcji, które sprzyjają komunikacji między jednostkami. Pierwszy dział zamyka artykuł Michała Garncarka traktujący o polskim języku migowym w nauczaniu osób słyszących oraz o wskazówkach metodycznych do tego typu działań. Autor uważa, że polski język migowy w większym stopniu ułatwia komunikację z osobami niesłyszącymi niż system językowo-migowy. Podkreśla przy tym, że świadomość i wiedza społeczeństwa w naszym kraju na temat osób niesłyszących oraz języka migowego jest niewielka, a profesjonalne przygotowanie kursów polskiego języka migowego wymaga wykorzystania zarówno wiedzy lingwistycznej i metodyki nauczania języków wizualno-przestrzennych, jak i odpowiednich zasad, jakimi podlegać powinny programy do nauki języków obcych.

Kolejny dział tomu to „Recenzje i omówienia”. Zamieszczono w nim recenzję Bartosza Woźniaka książki *Źródła do dziejów języka polskiego w rękopiśmiennych zbiorach Jasnej Góry* (Warszawa – Opole 2011, autorzy: A. G. Majkowsky) oraz recenzję Grzegorz Majkowskiego *Antroponimia pogranicza podlasko-mazowieckiego (na podstawie XVII-wiecznych ksiąg parafialnych z Mokobód* (Siedlce 2011, autor: Joanna Kuć).

Całość zamyka dział „Kronika”, w którym Aneta Majkowska zamieściła *Sprawozdanie z IX Międzyuczelnianej Studenckiej Konferencji Naukowej Język – Teatr – Literatura. Częstochowa, 7–8 maja 2012 roku, Sekcja B. Językoznawstwo*, z którego dowiadujemy się o szczegółach studenckiej konferencji. Konferencja ta ma już swoją kilkuletnią tradycję.

Na uwagę zasługuje przejrzysta budowa całego tomu, przemyślany układ tematyczny, staranny skład i redakcja. Na estetykę wydania i kompozycję pracy wpłynął zapewne swoisty „dialog” z autorami w postaci „Informacji dla autorów”, które umieszczono na końcu pracy. Pozwalają one poznać oczekiwania redakcyjne.

Drugi numer „Języka w Komunikacji” w znaczący sposób poszerza wiedzę o komunikowaniu. Stanowi interesującą i inspirującą lekturę dla osób zajmujących się różnymi aspektami komunikacji.